

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarzw. v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Politični položaj.

V sredo se torej zopet snide na Dunaju poslanska zbornica. Po dosedanjih določilih predsedstva bi imela poslanska zbornica rešiti v tem svojem polletnem zasedanju najprej prvo branje zakonskega načrta glede zboljšanja duhovniških plač, potem proračunski provizorij in še nekaj manjših vladnih predlog. Ker je bilo pa zasedanje češkega deželne zbor tako mirno, je vlada začela domnevati, da so se nasprotja med Nemci in Čehi že nekoliko ublažila in da bi vsled tega ne bilo morebiti naporno, ako bi že v tem zasedanju prišla pred zbornico s kakim važnejšim in kočljivejšim predmetom. Zato pa pišejo zadnje dni listi, da namerava vlada že v prvi seji predložiti poslanski zbornici tudi trgovinsko pogodbo med Nemčijo in Avstrijo v odobritev. Nova trgovinska pogodba med Avstrijo in Nemčijo, kakoršno so sestavili zastopniki obeh vlad in ki sloni na novem nemškem carinskem tarifu, katerega je nemški državni zbor pred meseci sklenil, je pa za Avstrijo mnogo neugodnejša od prejšnje in bodo trpele vsled nje posebno koristi avstrijskega kmetijskega stanu, ker so se za mnogo povišale posebno postavke na uvoz avstrijske živine in avstrijskih poljedelskih pridelkov v Nemčijo. Zato pa so proti omenjeni pogodbi v prvi vrsti češki agrarci, ki imajo na češko ljudstvo mnogo vpliva in ki so vsled tega jako nevarni dosedanjim vodilni mladočeški stranki in njenim voditeljem. Zategadelj pa je torej skoraj gotovo, da se bodo tudi Mladočehi odločno upirali proti odobritvi nove pogodbe med Avstrijo in Nemčijo, ker bi inače v očeh češkega ljudstva mnogo izgubili. Le pod pogojem, ako bi vlada hotela zadovoljiti nekaterim narodnim češkim zahtevam, bi morebiti Mladočehi dopustili, da bi prišla omenjena trgovinska pogodba že v sedanjem zasedanju v razpravo.

Nastane potem vprašanje, kaj pa Nemci? Nemci so sicer v češkem deželnem zboru opustili obstrukcijo. Ali storili so to zaradi tega, ker so se v zadnjem zasedanju češkega deželne zbor

razpravljale točke, kojih rešitev je bila istotoliko Nemcem v korist kakor Čehom. Vsled lanske slabe letine so trpeli nemški okraji na Češkem istotako, kakor so trpeli češki okraji, in podpore iz deželnih sredstev, katere je dovolil češki deželni zbor v zadnjem svojem zasedanju, deležni bodo kakor Čehi tako tudi Nemci. Torej ni nikakor čudo, ako so Nemci prenehali z obstrukcijo, ko je ista njih volilec le škodovala. Ravno isto je tudi z dovoljenjem začasnega proračuna. Z deželnim denarjem se podpirajo deželne ustanove, ki so na korist obema narodoma, Čehom in Nemcem. Iz vsega tega torej sledi, da so Nemci prenehali in sicer začasno prenehali z obstrukcijo v češkem deželnem zboru le zaradi tega, ker je to tako njim kazalo. Vse drugače pa bode v državnem zboru, ako bi hotela vlada v narodnem pogledu kaj dovoliti Čehom, s čimur ne bi bili Nemci zadovoljni.

Iz tega sledi, da je naš politični položaj vedno in vedno kritičen in da se nahaja redno delovanje našega parlamenta prej ko prej in vsaki dan v veliki nevarnosti. Pred meseci se je govorilo in pisalo, da je ministerski predsednik bar. Gautsch, ko je nastopil vladu, Čehom obljubil, da jim hoče nekatere zahteve v narodnem pogledu izpolniti in da se je imelo to zgoditi že letos o Veliki noči. Slučaj pa je hotel, da je ministerski predsednik ravno o velikonočnem času še precej hudo obolel. Naravno je bilo, da so ga Čehi za časa njegove bolezni pustili pri miru in da so morali čakati na njegovo ozdravljenje. No, sedaj je baron Gautsch ozdravil ter tudi že prevzel vse vladne posle. Zdaj bo moral pokazati, je li v stanu izpolniti to, kar je Čehom obljubil. Mi smo prepričani, da bi baron Gautsch prav rad držal svojo obljubo, ko bi se preveč ne bal Nemcev. Ker se pa Čehi, ako nočejo priti pri svojih volilcih od ves vpliv, ne smejo več ozirati na desno in na levo in ne smejo tudi baronu Gautschu več delati tlake, ako jih on za to ne poplača z izpolnitvijo vsaj kake danih jim obljub, prišla je vlada zdaj, ko hoče sto-

piti pred poslansko zbornico z velevažnimi točkami, zopet do nekega razpota, do neke Seile in Karibde, katerih se bo prav težko ognila, ako ji ne priskočijo na pomoč sedanje ogrske homatije, ki so tudi za totransko državno polovico jako nevarne in ki zahtevajo od njenih narodov največjo previdnost in složno postopanje. Te homatije, pravimo, bi znale baronu Gautschu kaj koristiti, ker bi znale v očigled nevarnosti, ki preti naši državni polovici od strani Ogrske, Nemce in Čeha prisiliti, da bi jedni in drugi vsaj nekoliko popustili ter vstvarili med seboj kak modus vivendi.

Dopisi.

Iz Gorice. — Slučajno sem prejel štev. 39. »Soče«, ki pravi: »In ti junaki so ustanovili bolniško blagajno«.

Odgovor: »Junaki so da, ki so se toliko upali. Torej priprosti delavci in nazadnjaki, za sto let nazaj so mogli pokazati pot razsvitljenim »naprednjaškim« glavam, kakor se sami imenujejo.

V štev. 41. »Soče« prečitam tudi nek dopis iz Mirna, ki pravi, da dobro poznajo »Sočini« čitatelji mirenske »klerikalce« in koliko jim je verjeti. — Ti zaspani, krmižljavi »klerikalci«, pardon razsajači so ustanovili slov. »Bolniško blagajno«, ki je velikega pomena za Miren in okolico. Koliko kronic je romalo prej v nenasitne predale laškega »Podpornega društva« in poleg tega še bolni udje so moditi večkrat praznih rok ter zaničevani od strani društvenega zdravnika s psokami: »Kaj pohajate in lumpate, bejštega delat, ki ste zdrav!« In zdaj, ko so se rešili teh sitnih laških muh ter ustanovili svojo blagajno, so pa začeli drugi »bejštega« drezati ob to društvo in njega sotrudnike. Vprašali boste, kdo? To so mirenski »rdečkarji« — »liberalci«, pardon slavnogoreči narodnjaki. To so vam lisice, ki cvilijo, da se zlorablja društveni denar, da se podpira lenobo. Prašajo pa tudi g. predsednika, kje ste bili, ali ste igrali »cvik« ali »šipol«, da ne vidite takih rečij. Potem se drezajo ob g. tajnika ter mu predbacivajo ne-

usmiljenost itd. Nasprotno pa vem jaz, da se je prvi mnogo trudil in se še, ter mnogo časa zamudil, predno so to prepotrebno društvo ustanovili. In kaj zdaj? Lop po njem! To je torej plačilo za Vaš trud, kaj ne g. predsednik? Ravno to velja tudi o drugem neusmiljenežu in še več. Koliko poti in pisarenja je napravil, predno so to vdobili. No, in to je mirenskim narodnjakom, ki ne znajo drugega nego prirejati plese, ki škodujejo v dušnem in telesnem oziru ter jim ne prinesejo nikoli kakega dobička, ampak le izgubo, deveta briga.

Opazovalec.

Iz županije Sv. Križa, dne 7. junija 1905. —

Od takih mož ne čakaj narod mili, da vek zasije domovini zlat.

Predstoječe besede sem navel, ker se mi zde veljavne govorniku, kateri je na veselici narodnega »izobraževalnega društva« v Vel. Žabljah 4. junija imel pozdravni govor, ali bolje rečeno, pravo politično govoranco. Radko Hrovat, kateri je čitateljem »Gorice« gotovo znan iz istega lista, je namreč kot ustanovitelj imenovanega društva imel kakor rečeno govor, katerega jedro podajam tukaj v naslednjem.

Po pozdravu občinstva pričel je razpravljati o rusko-japonski vojski, obžalujoč ruski poraz na Daljnem Vztoku, kajti ruski poraz je tudi naš poraz. Mi Slovenci, govori dalje, upali smo edino od Rusije pomoči..., a sedaj smo prepuščeni sami sebi. Samo absolutizem, aristokracija in ruske cerkev je vzrok sedanje žalostne ruske osode. Navajal je klerikalizem kot eno največje zlo za obstoj in napredek narodov. Zatorej preč s klerikalno rimsko nadvlado, in sveta naloga naj bode vsakega rodoljuba, da pomaga uničiti klerikalnega zmaja, kateri je toliko zla rodil. Zatorej še enkrat: Preč s klerikalizmom. Do sedaj je veljalo geslo: »Vse za vero, dom, cesarja«, geslo, katero je rodilo toliko zla. Tedaj dragi moji, preč s tem geslom! Zavlađa naj geslo, ki zamore osrečiti človeštvo, osrečiti slovenski narod, geslo namreč: »Vse za omiko, napredek, svobodo in

Matilda: Vidim, da moram poslicati služabnike. (Prime za zvonček.)

Čevlj. žena (stopi hitro k nji): Kaj hočete? Le pustite zvonec pri miru; ne bojim se petnajst takih kot ste vi in vaša dekla.

Matilda: (boječe): Za božjo voljo. Ta ženska je zbesnela.

Čevlj. žena: Ho, ho, zbesnela! Plačajte račun, pa bom najprijaznejša ženska na svetu!

Matilda: Moj Bog! To je že nasilstvo, niti vinarja vam nisem dolžna, in vendar me tako nesramno tirjate! (Se obrne preč.)

Čevlj. žena: Tako? To je nesramnost. Čakaj, milostljiva, jaz ti povem, kaj je nesramnost; tukaj poslušajte! (Bere račun.) »Dne 12. januarja 1900, od tega je že pet let! — Za gospo Trček...

Matilda: Že zopet ta gospa Trček! Čevlj. žena (bere dalje): »Torej za gospo Trček napravil dva para finih čevljev...«

(Dalje pride.)

LISTEK

Čašica kave.

Šaloigra v enem dejanju. Nemški spisal W. Pailler, poslovenil N. N.

(Dalje.)

Otroka (molčita, manjša punčka si briše oči).

Matilda: Za božjo voljo! Zdaj se bosta začela jokati! (Pozvoni.) Moja dekla vaju bo peljala h gospej Trček! Je vama prav tako, otroka?

Lizika (vstopi): Kaj želite, gospa?

Matilda: Lizika, pelji ta dva otroka h gospej Trček. Prišla sta voščit k godu, pa sta zgrešila stanovanje. (Poda starejši deklici pisanje nazaj.) Tako, otroka, sedaj pa le pojdit!

Lizika (iztegne roki): Pojdita, otroka!

Otroka (si oba brišeta oči).

Matilda: Zakaj pa se jočeta? Saj se vama ni nič hudega zgodilo. Počakajta, vaju hočem potolažiti! (Da vsakemu košček peciva.) Tukaj, otroka! Sedaj pa le pojdit! Ž Bogom!

Lizika (pelje otroka ven).

Deseti prizor.

Matilda: Zares se veselim, da sem se odločila zapustiti to stanovanje. V enomer me zamenjujejo z gospo Trček. Toliko sitnosti sem že imela. Sedaj pa si hočem naliti čašico kave. (Sede, iztegne roko, da bi si nalila kave. V tem se začuje zunaj prepir. Matilda posluša.)

Lizika (zunaj): Torej povejte vendar, kdo ste!

Čevljarjeva žena (zunaj): Bodeš me povedala, toda tebi ne!

Lizika (zunaj): Saj vas vendar moram naznaniti.

Čevljarjeva žena (zunaj): Kaj, naznaniti? Neumnost! Se bom že sama naznanila.

Matilda (vstane): Kaj pa je zunaj? (Stopi k vratom, tisti hip pa vstopi čevljarjeva žena, priprosto a čedno oblečena; govori jezično, razbarjeno, v roki drži »račun«.)

Čevljarjeva žena: Ha, ha! Tukaj je milostljiva! Vendar se jo enkrat dobi doma!

Matilda (stopi nazaj): Kdo pa ste Vi?

Čevlj. žena: No, no, sedaj pa me niti ne poznate? — Več kot dvajset-

krat je že prišel moj mož po plačilo — a vsakokrat zastoj, sedaj se je pa naveličal. »Čakaj«, sem mu rekla, »sedaj grem pa jaz enkrat k milostljivi in stavim glavo, da bom več opravila kot ti.« Sedaj sem tukaj!

Matilda: Kaj naj to pomeni?

Čevlj. žena: Kaj naj to pomeni? Ne veste? Torej jaz sem žena čevljarja Ivana Kopitarja, in sem prišla, da bi mi...

Matilda: Kaj pa vse to mene briga? Kaj hočete od mene?

Čevlj. žena: Oj, kako nedolžno vprašanje vspričo toliko dolžnega denarja!

Matilda: Ljuba žena...

Čevlj. žena: Nič: Ljuba žena! Ljubi denar hočem jaz. Saj je vendar enkrat čas! Že štiri leta vam moj mož šiva in šiva, a do sedaj niste plačali niti vinarja! (Ogleduje po sobi.) I seveda: Lepo imate tukaj, lepo živite, kavo pijete, na sprehod hodite, in pri vsem tem niti čevlji na nogah niso vaša prava lastnina! To je že sramotno!

Matilda: Dovolite....

Čevlj. žena: Ne dovolim nič, kakor da mi plačate. Tu imate račun! (Jej pokaže papir.) Ne grem preč, dokler ne dobim denarja.

prosveto". Zatorej odprite vrata svojega srca temu geslu! Zastoj se upirajo mnogi ista odpreti, kajti povem vam: Prišel bo čas, da se bodo sama odprla. Duhovščina je zatirala vedno in povsod pravo prostost in pehala narod v sredjeveške čase. Poglejte, dragi moji, na sosednje Kranjsko. Tam sti tudi dve stranki, liberalna in katoliško-narodna. Ali se pa zadnja sploh sme imenovati narodna? Dr. Šusteršič, kateri se toliko poteguje, da bi klerikalizem spravil na površje, je zoper slovensko vseučilišče. In to se pravi za narod delati? On pa in ljubljanski škof in vsa klerikalna banda, kaj so še do sedaj koristnega ukrenili? Kaj so ukrepali v državnem zboru na Dunaju? Za duhovnikom plače zvišati, kaj ne potrebno! In kaj so nam pa tu na Goriškem ti politični kričaji napravili? Nič in zopet nič! Ko je bil tržaški namestnik v Gorici, mesto, da bi mu poslanci razložili svoje težnje, so vsi molčali. Edini dr. Tuma se je oglasil.

Duhovnik, nadaljuje govornik, naj bo v cerkvi, a politiko naj pusti pri miru, o kateri zastopi kakor zajec na boben.

Za tem preide govornik k glagolici, o kateri imajo sedaj škojfe v Rimu konferenco. Tu podtika nekterim škofom in papežu, da so proti slovanskemu bogoslužju. Edina pot združitve Slovanov je pot slovanskega bogoslužja, da se kot bratje združimo v eno celoto tako, da s klerikalizmom in rimsko nadvlado izginemo vse ovire. In do takrat ne mirujemo, dok ne vidimo v Slovanu brat brata. Od Rima nam ni pričakovati nič dobrega. Kaj, predragi, imamo, da smo rimski katoliki? Papež nasprotuje glagolici, nasprotuje Slovanom, pa mi ne odnehamo od tega. Ali naj se uklonimo enemu Piju X.? Ni li sramota, dragi moji, za Slovence, da slovenski mnogoštevilni družbi predseduje nemški škof Kahn?

Duhovščina izrablja vero v politične namene, poučuje ljudstvo o vražah itd. in je peha kakor sem že rekel v pranske čase. Pravijo in trdijo, da skrbijo za vero in nje obstanek. Vera pa, ako je v resnici od Boga, bode sama obstala, brez da bi jo podpirali. Iztrebimo torej nekatere neumnosti iz vere, skrbimo, da se otresemo klerikalcev in duhovske sužnosti. Preč s klerikalizmom in njega izdajalstvom. Delujmo na to, da ne bomo tlačani drugim narodom, da postanemo kedaj svobodni gospodarji na domačih rodnih tleh. Zato delujmo v smislu svobode, omike, napredka in prosvete.

Tu je pretrgan konec juristove klobase. Opominjan, naj neha, je svoj daljni govor prekinil. Komentar predstojčega govora naj si čitatelj sam napravi. Gospodu Radkotu Jošovemu pa nekaj na uho: Postali ste svoj čas predmet časnikov. Ne prav častno za mladega jurista. Najbrž vtikate nos v stvari, ktere Vas prav nič ne brigajo. Rekel sem, nič preveč častno za jurista, da ga potezajo skoz časniški tiskalni stroj. In kdo? To liko vam neljubi klerikalci, katerim še odgovore ostajate dolžan.

Nu, pa saj nimajo vsi juristi take sreče, kot Vi, saj Jošev jurist ni menda do sedaj, kot en sam. Glede Vašega govora pa toliko: Pustite kmetsko ljudstvo z Vašimi frazami in prerokovanjem pri miru. Ne begajte ljudstva, ki ima dovolj bolj potrebnega za misliti, kakor Vaše pohujšljive govore poslušati. Dovolj, pravim, ima svojih skrbi, in zraven tega ne more prebaviti Vaše zmešane govorance. Mogoče mislite s svojimi protiverskimi govori omajati zaupanje v narodu v skalo sv. Petra? Lahko si tudi mislite s takim svojim počenjanjem priti na površje ter postati cerkveni in politični sodnik. Mogoče ste pa ravno Vi poklican za odrešenika slovenskemu narodu, ktere ga rešitelj klerikalne sužnosti. Pomnite še nekaj. Ste li videli kak utje je napravil Vaš govor na občinstvo? Kako hvalo ste želi? Javne nobene. Šusterček iz Šmarji bi s svojim govorjenjem napravil boljši utis na ljudstvo kot ste ga Vi. Več zabave manj pohujšanja. Taki

govori ne pristojajo nobenemu političnemu shodu, toliko manj pa veselici.

K sklepu Vam pa še svetujem, da prej kakor se še v tak govor spuščate, pomislite, da kdor visoko leta, lahko nizko obsedi.

Politični pregled.

Baron Fejervary na Dunaju.

Bivši ogrski honvedski minister baron Fejervary, o katerem se govori, da mu bode poverjena sestava novega ogrskega ministerstva, bil je včeraj pri cesarju na Dunaju v daljši avdijenci, po kateri se je delj časa mudil v cesarjevi kabinetni pisarni. Pred svojim odhodom v Budimpešti obiskal je tudi ministra za zunanje zadeve grofa Goluchowskega in pa vojnega ministra Pittreicha.

Razpuščenje hrvatskega sabora.

Zagrebski „Obzor“, zopet beleži vest, da utegne biti hrvatski sabor razpuščen ter da bodo razpisane nove volitve za jesen. To bi se moglo dogoditi — pravi list — ker se računa na to, da bo razpuščen tudi ogrski drž. zbor.

Avstrija in Srbija.

Ravnokar je izdal vojaški dostojanstvenik avstrijski knjigo „Macedonien“, v kateri dokazuje, da mora Avstrija prodreti v Macedonijo. A pot tja ne vodi skozi Bosno in sandžak Novi Pazar, ampak skozi Srbijo. K sklepu priporoča pisatelj ustanovitev jugoslovanske države pod habsburškim žezlom. Knjiga je izšla v ces. kr. dvorni knjigarni Seidel na Dunaju.

Švedski državni zbor.

Poslanci državnega zbora so sklicani v zasedanje na 20. t. m., da bodo razpravljali o norveškem vprašanju.

Vprašanje glede Maroka.

Kolektivna nota, ki jo je med spremem diplomatičnega zbora izročil ministerskemu predsedniku Rouvriernemški poslanski svetovalec, pritrjuje predlogu, naj se vprašanje glede reform v Maroku predloži mednarodni konferenci.

Rusija in Danska nasproti Švedski in Norveški.

Z Dunaja poročajo, da se v tamšnjih diplomatičnih krogih meni, da je povsem izključeno, da bi se Rusija in Danska mešali v čisto notranji spor med Švedske in Norveško.

Dogodki na Balkanu.

Pretekli torek sta se spopadli pri Gimendijenu grška in bolgarska vstaska četa. Bolgari so izgubili 7 mož. Ko je došlo tarško vojaštvo, so se Grki umaknili, a so zadeli na neko drugo četo. Grki so izgubili v boju svoja voditelja Kodrasa in Zograssa.

Rusko-japonska vojska.

Predsednik zjedinenih ameriških držav Roosevelt se na vse kriplje trudi, da bi zmešetaril mir med Rusijo in Japonsko. Ta njegova mešetarija pa ne izhaja zaradi tega, ker bi bilo Rooseveltu Bog ve kako pri srcu, da se v ti strašni vojski poizgubi toliko tisoč človeških življenj, in da ostane prav zaradi tega več stotisoč družin brez moške podpore. Roosevelt skrbi pač nekaj drugega. On se namreč boji, da bi Japonci, ako bi povsem premagali Ruse ter jih popolnoma otdisnili od Tihega morja, ne napadli potem Filipinskih otokov in si jih tudi pridobili, kar bi značilo za Ameriko velikansko izgubo. Sicer pa se že v bodočih dneh pokaže, ako bo imelo Rooseveltovo mešetarenje kaj vspeha ali pa ne.

„Daily Telegraph“ poroča iz Tokija: General Linevič je prodrli najbrže do Hoke. Po porazu ruskega brodograjskega ruske čete podvojeno delavnost. Mnogo trpe pa radi pomanjkanja vode in radi hude vročine.

„Lokal-Anzeiger“ poroča iz Petrograda: Vzlic vsem vestem o bližnjem sklepu miru, so tukajšnji vladni krogi osvedočeni, da se mir še ne sklepa. Car vstraja pri svojem sklepu, da se na vsak način nadaljuje vojna.

Zadnje dni se mnogo piše o miru. Mešetar Roosevelt vsaj tako pišejo listi pravi, da je na svoje na tozadavne note dobil odgovor iz Tokija in iz Petrograda, katerega vsebine ne sme še objaviti. Listi pišejo tudi o nekem premerji, ki bi se imelo že te dni skleniti med Rusi in Japonci. Gotovega o vsem tem pa ni nič in so to dosedaj le častnikarske govorice.

Iz Tokija so dne 5. t. m. sporočili, da so južno vzhodno od otokov Goto blizu Nagasakija zapazili dvajset plava-

jočih min. Iste je baje izgubila ruska ladija „Dimitrij Donskoy“.

Ruske ladije na Manili so internirane. Častniki in moštvo je na častno bese do puščeno. Admiral Train odredi, da se ladije razorožijo.

Car se je brzojavnim potom zahvalil Roždestvenskemu ter častnikom eskadre za požrtvovalnost, priznavši njegovo junaštvo, na katero zamore biti ponosna domovina.

Domače in razne novice.

Poštne vesti. — Za poštarja na svojem dosežanem mestu je imenovan g. Felician Kovačič pri Sv. Luciji, za poštarico pa g.čna Marija Zorman v Nabrežini. Prestavljeni pa sti poštna pomožna uradnica g.čna Julija Bizjak od Sv. Ane v Bovec in g.čna Ana Richteršič z Grahovega na Volosko.

Smrtna kosa. — V Ljubljani je umrl v starosti 71 let odvetnik dr. Ahazhiz.

Vreme o binkoštnih praznikih. — Vreme minole binkošne praznike je bilo skrajno neugodno. V nedeljo je deževalo skoro celi dan; v ponedeljek je imel dež predpoludne nekoliko odmore; nastopil pa je popoldne toliko bolj živahno in je tako preprečil razne načrte onih, ki so nameravali podati se na deželo. Birmancev je bilo letos še precej, a dež, ki je v nedeljo skoro neprestano lil in tudi v ponedeljek popoldne, kalil jim je veselje še precej. Zaradi tega je bilo življenje po mestu bolj mrtvo kakor druga leta, ko je mrgolelo po mestnih ulicah vse polno birmancev. Tudi tujcev je bilo prav malo videti v našem mestu. Osební promet na železnicah bil je letos vsled slabega vremena jako skromen.

Mestne dopolnilne volitve. — V soboto so se vršile v Gorici dopolnilne mestne volitve. Udeležba bila je skrajno pičla, ako se pomisli, da ni prišlo na volišče v tretjem razredu, v katerem je najmanj kakih 800 volilcev, nič več nego kakih 190, in še ti bili so zbobnani skupaj. Leto in dan se piše po tukajšnjih listih o zanemarjeni mestni upravi. To se govori tudi vedno po gostilnah in kavarnah. Ko pride pa čas volitev, se zanje nihče ne zmeni. Da, da, Gorica je pravo abderitsko mesto. Izvoljeni so bili v soboto skoro soglasno Anton Battistig, Bombig Jurij, Calot Miha, Travan Leopold.

Smrt goriškega župana. — V soboto popoldne ob dveh urah je umrl na svojem stanovanju v Gorici goriški župan dr. Karol Venutti v 57. letu svoje dobe. Pokojnik se je rodil v Gorici l. 1848. Oče mu je bil trgovec z jestvinami rodom Furlan, mati bila je pa Slovenka iz Solkana. Dr. Venutti je dokončal ljudske in srednje šole v Gorici, svoje pravne študije pa na graškem vseučilišču. Mestni starešina je postal l. 1886, a za župana so ga izvolili l. 1894 in je kot tak ostal do svoje smrti. Bil je tudi deželni poslanec in namestni odbornik v deželnem odboru, kjer je tudi faktično nadomestoval deželnega odbornika dr. Verzeznassija, ki v smislu obstoječega deželnozbornskega opravnika kot državni poslanec ne more opravljati poslov deželnega odbornika, dokler ni državnozbornsko zasedanje definitivno zaključeno. — Dr. Venutti je bil že od svoje mladosti navdušen, da, lahko se reče fanatičen Italijan, delujoč vedno in povsod za namene in za nazore, ki so cilj in geslo najradikalnejših italijanskih društev v Primorju, v Istri, Dalmaciji in na južnem Tirolskem. On je bil sicer kot oseba dober in plemenit človek, a inče naš najzagrizenejši sovražnik. — Pogreb se je vršil včeraj, 11. uri in en četrti predpoludne na mestne stroške in je bil v resnici sijajen. Udeležili so se ga razni mestni in deželni učni zavodi, vse polno italijanskih društev in zastopnikov raznih mest in občin iz Furlanije, Istre, iz Trsta, z južne Tirolske in celo iz Italije. Da so se udeležili pogreba tudi zastopniki državnih, civilnih in vojaških oblastev, deželni odborniki, deželni poslanci, deželni uradniki, odvetniki in zastopniki drugih korporacij, se umeje samo ob sebi. Ob odprtem grobu na pokopališču govorilo je pet govornikov, ki so vsi slavili pokojnika kot takega, kakoršnega smo mi že poprej označili.

Čuden slučaj. — „Soča“ je priobčila dne 3. t. m. v svoji 44. številki tole notico iz Brji:

„V Brjah priredijo 4. junija t. l. društven ples. Sviral bo orkester (godba na lok). Ples bo v dvorani Kasovlje, v prostoru, ki je vsem Vipavcem znan.

Dasi je letos mnogo veselje, upadruštvo obilega obiska. Dokažimo, da ne bo ob trtni zarod radi tega plesa, kakor to mislijo nekateri babjevrni sveti pobožniki! Začetek bo po navadi ob 3½ popoldne.“

Dne 5. t. m. pa je toča v Brjih po neko tako strašno razsajala, da je vničila skoro ves vinski pridelek in je bilo torej skoro popolnoma ob trtni zarod. Muniža, ni li to čuden slučaj?

Kap je zadela v nedeljo v neki krčmi, nahajajoči se na studencu 32-letno Pierino Brumat iz Ločnika, ki se je isti dan s svojim očetom hotela vrniti iz tuk. bolnišnice domov. Brumat ostala je takoj mrtva.

Pod konja je padel na Studencu tkalec Borghi, katerega je spremljala popolnoma pijanega domov žena in se ni zaradi pijanosti zamogel izogniti izvoščku Šuligoju, ko je nanj vpil. Borghi padel je na tla ravno, ko je prišel konj do njega, in ta poškodoval ga je še precej močno na glavi in po životu stopivši nanj.

Tat v kletki. — V nedeljo po noči, ko je šel posestnik France Makuc stanujoč v ulici Leoni k počitku, začul je v hlevu, kjer je imel kravo, romovš. Tekel je hitro na dvorišče ter začel tam klicati sosedo na pomoč. Pritekli so trije, in vsi skupaj podali so se v hlev, kjer so našli nekega Jožefa Gorupa iz Postojne, človeka, na jako slabem glasu in ki je bil že večkrat odgnan iz Trsta. Prijeli so ga ter ga spremili na policijo, ki ga je odvedla v tuk. zapore.

V Vrtovinu je pri občinskih volitvah dne 7. t. m. zmagala spodnja stranka v 2. in 3. razredu, prvega so opdržali Gorenjci. Odkar je Vrtovin samostojna občina, so vedno imeli župana Gorenjci. Dolenjci so si pri vseh volitvah prizadevali, da dobijo premoč; zdaj so vendar zmagali. Veselje nad zmago so zvečer oznanjali topiči in rakete na Brdu. Da le ni veselje prezgodnje!

Vreča izginila. — Anton Torkar iz Podgore pustil je pred prodajalnico trgovca Brumata na Fran Josipovem tekališču vrečo fižola. Ko se je vrnil in hotel vzeti vrečo na voz, ni je bilo več.

Toča v Furlaniji. — V soboto popoldne je padala toča v Furlaniji in sicer v občinah Mariano, Moraro, Corona in Fara.

Ponesrečil se je v petek v Ljubljani dopoludne pri zgradbi nove domobranske vojašnice 20 letni delavec Vincencij Špacapan iz Sempasa pri Gorici.

Aretovan je bil v petek popoldne na Zaloški cesti na Kranjskem 20 letni Izidor Kante iz Šmarja pri Ajdovščini radi tatvine. Kante je prenočeval v noči od 15. na 16. maja pri kajzarju Hafnerju na Suhi pri Škofji Loki, kjer je porabil priliko, da je ukradel po noči iz Hafnerjevih hlač okrog 36 kron denarja, in odšel še predno je Hafner vstal. Izročili so ga c. kr. okr. sodišču.

Pešpolk št. 27 odide iz Ljubljane dne 19. julija na Notranjsko in dalje na Primorsko, odkoder so vrne šele po končanih vajah dne 10. septembra.

Letošnje jesenske vojaške vaje. — Rezervisti stalne armade bodo klicani na orožne vaje v dveh oddelkih in sicer na dan 20. in 22. avgusta. Vaje prvega oddelka bodo trajale 13, one drugega pa 16 dni. Osemindvajseta pehotna divizija ima vaje med Gorico, Komnom in Ajdovščino. Domobranska pehotna 22 divizija ima svoje vaje od 31. julija do 7. septembra med Šturjami, med Komnom in med Gorico.

Napoved vrednosti v carinskih napovednicah, nanašajočih se na poštno zavrtke, namenjene v Nizozemsko. — V prometu s poštnimi zavrtki med Avstrijo in Nizozemsko nastajajo čisto ovire vsled napake napovedi v carinskih napovednicah.

Da se izogne tem nerednostim in iz istih izviračim carinskim kaznim, naj se posebno pazi na sledeče:

Vrednost je označiti v napovednicah v nizozemskih goldinarjih, ali pa v kronah (1 niz. gld. = 2 K 4 st.)

Napovedana vrednost mora odgovarjati dejanski vrednosti blaga ter mora obsežati tudi stroške za zavoje, prevajanje, zavarovanje in naročbo.

Ako je treba vrednostni znesek zaokrožiti, mora se to zgoditi vedno na zgoraj.

Odpuščeni italijanski delavci. — Iz Pulje poročajo, da so v arzenalu vojne mornarice odpustili 500 italijanskih delavcev, baje zato, ker so glasovali na volitvah z italijansko irredentarsko stranko. Odpustili jih bodo še več ter nadomestili s slovanskimi in nemškimi delavci.

vizitke, od 1 krone naprej.

TOMBOLA!

Vinarsko, sadjarsko društvo v Rihembergu
priredi

TOMBOLO

18. junija na binkoštni semenj na občinskem prostoru.

Prva činkvina 50 K
I uga „ 30 „ **TOMBOLA 200 K.**

Isti dan priredi „Pevsko in bralno društvo v Rihembergu“ na
zaprtem prostoru gostilne Ličen

ples v venčkih.

Začetek tombole ob 2. uri pop., potem ples.

Podpirajte kmetijska društva!

ODBOR.

Pozor!

Prva kranjska z vodno silno na turbino delujoča
tovarna stolov na paro

FRANCE ŠVIGELJ

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

*priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejteljem
in predstojnikom savodov in šol, krčmarjem in kavar-
narjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd.
natančno in trpešno izvršene*

stole, fôtelje, gugalnike, naslonjače itd.

po kar najbolj niski ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v na-
ravni boji imitirano. Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalni-
kov iz trstenine. Na željo pošlje tvrdka najnovejše in obširne cenike
z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franko.
Imam tudi stole za krčmarje po 2 K vedno v zalogi.

„Narodna tiskarna“ priporoča vizitnice.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice

SV. MARKA

**so glasovite in nenad-
kriljive in se posebno
uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.**

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter
ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih
boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in
krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike
in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborna proti hripa-
vosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh, preženejo mrzlico
in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti ma-
ternici in madroni in ne bi smele manjkati v nobeni hiši. Dobivajo se samo:
Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročuje točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 95, tik cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se
ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko: 1 ducat (12 stekleno) 4 K, 2
ducata 8 K, 3 ducate 11 K, 4 ducate 14 60 K, 5 ducatev 17 K. — Imam na ti-
soče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena
nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popol-
noma ozdravili: Iv. Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, nadlogar; St. Borič, žup-
nik; Zofija Vukelič, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb,
Ustanovljena l. 1360. Markov trg 95, poleg cerkve sv. Marka.

**Ferratin in
Ferratose**

(tekoči Ferratin)

najboljše krepičilo

**malokrvnosti
in bledici,**

od zdravnikov najtop-
leje priporočeno. Fer-
ratin je v zvezi z be-
ljakom, sestavljen že-
leznat hranilni preparat.

**Povečuje tek in
zboljšuje prebavo.**

Nenavadni vspehi

Dobi se v lekarnah

C. F. Boehringer

und Söhne

Mannheim - Waldhof.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Samo enkrat

poskusi

naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri tvrdki

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega,
lepšega in kakovosti primerno cenega blaga,
kakor se tu dobi.

Došle so uže zadnje novosti modnega
blaga za

**pomladansko in poletno se-
zono v nedosegljivi izberi**

kakor: krasni okraski za obleke najnovejše
mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile,
pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo,
rokavice usnjate in cvirnat, nogavice, krasne
ovratnice, hlačniki, žepne rute, solnčniki, dež-
niki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd.
Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami
za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvirn,
svile, fodre, gumba, trakove itd. Raznovrstno
blago za vezenje itd.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

*pristnih belih in črnih vin
iz lastnih in drugih prisna-
nih vinogradov.*

Dostavlja na dom in razpo-
šilja po železnici na vse kraje
avstro-ogerske monarhije vsi-
dih od 56 l naprej. Na zabtevo
pošilja tudi uzorec.

Zaloga piva

Auerjevih dedičev

*v Ljubljani,
in plajnskega piva „pra-
zdroj“ iz sloveče češke „Me-
ščanske pivovarne“.*

Zaloga ledu, katerega se od-
daja le na debelo od 100 kg. naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. šte. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5%

z $\frac{1}{8}$ % upravnega prispevka za vsakega pol leta. Obrestna mera
za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze),
cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne
okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano
medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene
in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter
vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!